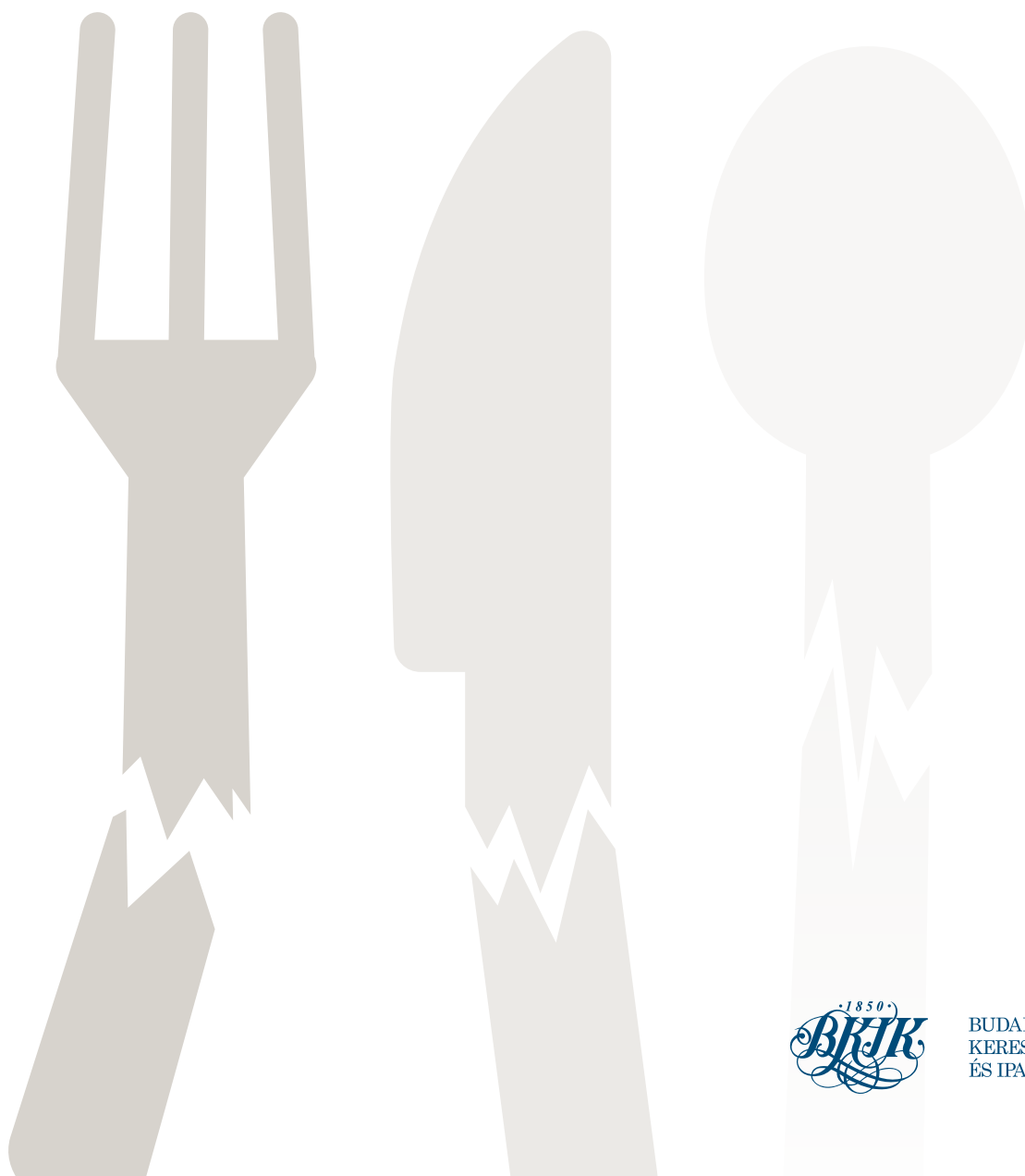

Tájékoztató és gyakorlati útmutató

EGYSZER HASZNÁLATOS MŰANYAGOK

az SUP EU irányelv
hazai alkalmazása

BUDAPESTI
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

Partner a sikerhez

TARTALOM

1. Az egyes műanyagtermékek betiltása, pohár, hordtasak, szankciók, díjtétel, forgalomba hozatal	4
2. Az SUP irányelv további előírásai (jelölés és egyéb kötelezettségek)	9
3. A hivatalos bizottsági iránymutatás összefoglalása	12
4. Szakmai álláspontok, hazai problémák, termékalternatívák	13
5. Jogszabályi háttér	16

Mely gazdálkodói csoportokra mi vonatkozik az anyagban, ami segíti a változások megértését és a döntéshozatalt, a tartalomban meghatározott pontok közül:

- Gyártók és importőrök számára a teljes anyag elolvasása javasolt
- Nagy- és kiskereskedők, valamint a vendéglátóipari egységek számára az 1, 2.5, 2.7 és 4, pontok elolvasása javasolt.

Az alábbiakban elsősorban a 2021. július 1-jétől és július 3-tól és a 2023. januártól hatályba lépő rendelkezéseket értelmezzük, foglaljuk össze, útmutatóval is segítve gyakorlati használatukat.

1, Az egyes műanyagtermékek betiltása, pohár, hordtasak, szankciók, díjtétel, forgalomba hozatal

1.1 A SUP irányelvben meghatározott, idehaza is betiltott forgalmú, egyszer használatos műanyag vagy részben műanyag tartalmú termékek listája már régóta ismert:

- Evőeszköz: villa, kés, kanál, evőpálcika,
- Tányér,
- Szívószál,
- Italkeverő pálcika,
- Expandált polisztirolból készült
  - **ételtároló edény, ételtartó,**
  - italtároló és italtartó pohár, valamint ezek teteje és fedele,
- Fültisztító pálcika
- Léggömbökhöz rögzítendő és azokat tartó pálcika

Az egyszer használatos műanyagtermék definíciója: olyan termék, amely teljes egészében vagy részben műanyagból készült, és amelyet nem arra szántak, nem úgy terveztek, vagy amelyet nem azzal a céllal hoztak forgalomba, hogy a gyártóhoz visszajuttatva élettartama alatt többször vagy több körben újratölthető legyen, illetve eredeti rendeltetésének megfelelő célból újrahasználható legyen.

Az expandált polisztirolból (mint a habtálca anyaga) készült ételtároló edény, ételtartó az, amely olyan ételek tárolására szolgál, amelyek:

- a) azonnal fogyaszthatók helyben vagy elvitelre,
- b) fogyasztása általában az edényből történik, valamint

c) készételként fogyaszthatók, azaz további elkészítést, például főzést, forralást vagy melegítést nem igényelnek, beleértve például a gyorsételekhez vagy egyéb készülékekhez használt ételtároló edényt, **kivéve a következőket**: italtároló, tányér (azonban ez utóbbi **általánosan betiltásra kerül**), tasak, ételt tartalmazó csomagolás.

Fontos, hogy **minden más (nem expandált polisztirol) anyagú termék, ami nem tányér, hanem ételtárolásra való, továbbra is forgalmazható.**

1,2 Továbbá tilos az első forgalomba hozatala minden oxidatív úton lebomló műanyagból készült terméknek.

Ezek azon műanyagtermékek, amelyek biológiailag nem bomlanak le, csak aprózódnak, és így hozzájárulnak a környezet mikroműanyag-szennyezéséhez.

Az oxidatív úton lebomló műanyag definíciója: olyan adalékanyagokat tartalmazó műanyag, amelyek oxidáció révén a műanyag mikroméretű részecskékre történő széttöredezését vagy kémiai lebontását idézik elő.

Ezen 1. pontban felsorolt termékek első hazai forgalomba hozatala 2021. július 1-jétől került betiltásra.

1.3 A kormány további két termékkör betiltását is előírja idehaza, mely egyéb meghatározott EU-s termékfelhasználási, hulladék-képződési célok elérése érdekében történik.

1.3.1 Műanyag poharak

A szakmai szervezetek és kereskedők visszajelzésének hatására a hazai szabályozásba további termékként bekerülő műanyag poharak első forgalomba hozatalának betiltása eltolódott és csak 2023. január 1-től lép hatályba. Ez azonban nemcsak a teljes anyagában műanyag, hanem a műanyagot is tartalmazó poharakra vonatkozik, azaz pl. a kívül és/vagy belül műanyaggal bevont papírpoharakra is.

Az italtartó pohár definíciója: olyan műanyagból készült egyszer használatos pohár, amely a fogyasztás helyén történő megtöltésre szolgál, ideértve a természetes személyes szükségletének kielégítésére szolgáló műanyag poharat is.

Ezzel időt nyertek a hazai gazdálkodók. Jelenleg azonban kiforrott és megbízható egyszer használatos alternatíva nincsen, csak többször használatos műanyag poharak érhetők el a piacon. Idővel várható új alternatívák megjelenése.

Mivel maga a jogszabály-tervezet eltérő tartalmú volt, a hatályba lépéséig (2021. június 1.) arra készült a hazai piac, hogy betiltásra kerülnek a műanyag poharak is, így komoly felhalmozás történt a viszonteladóknál és a kisvállalkozásoknál. A hazai gyártói kapacitások, import források ideiglenesen akadozhattak a bizonytalanság miatt.

1.3.2 Könnyű műanyag hordtasak

A 15-50 mikron vastagságú (de csak ezen falvastagság) műanyag hordtasakok (zacskók, szatyrok) első hazai forgalmazása már 2021. július 1-től betiltásra került.

A műanyag hordtasak definíciója: olyan, műanyagból készült, fogófüllel ellátott vagy fogófül nélküli hordtasak, amelyet az áruk vagy termékek értékesítési pontján biztosítanak a fogyasztók részére.

A jogértelmezés szerint nemcsak az eladótéri, hanem az áruk vagy termékek értékesítési pontjával egyező telephelyen előre végzett előzetes csomagoláshoz felhasznált műanyag hordtasak forgalomba hozatala is tilos, de amennyiben a 15-50 mikron közötti hordtasakot más telephelyen használják csomagolásra (nem az áruk vagy termékek értékesítési pontján biztosítanak a fogyasztók részére), annak forgalomba hozatala nem tiltott.

Ez megkülönböztetés az ilyen hordtasakok gyártójának, importőrének komoly kihívást jelent, hiszen előbbi esetben tiltott a termék értékesítése, utóbbi esetben 1.800 Ft/kg termékdíjjal terheltén értékesítheti a terméket a felhasználónak (pl. pékek által csomagolt kenyér más továbbforgalmazó felé).

A kiskereskedelem komoly aggodalma, hogy bizonyos áruk (pl. húсарuk) értékesítési ponton történő csomagolásához pont erre a falvastagságú kategóriára lenne szükség. Megoldásként az jelent meg a gyakorlatban, hogy több 15 mikron alatti falvastagságú (nem tiltott, de magas díjtételű) hordtasakba, vagy 50 mikron falvastagság feletti hordtasakba csomagolják be a termékeket.

A 0-15 mikron falvastagságú hordtasakok, melyek nem tiltottak (de július 1-től 1.900 Ft/kg termékdíjtétel vonatkozik rájuk 57 Ft/kg helyett), ami több forinttal emeli a beszerzési árat darabonként), tipikusan azok, melyeket a boltokban a zöldség- és gyümölcsáru és több helyen a pékáru csomagolásához biztosítanak.

A vendéglátó egységeknél, illetve ahol ételkiszállítás, elvitelre történő csomagolás történik, legtöbbször pont a 15-50 mikron falvastagságú szatyrokba teszik bele az ételt, ebben az esetben is meg kell, hogy jelenjen idővel alternatív megoldás.

A fentiekben felsorolt, betiltásra kerülő termékek egyes helyettesítő termékei és elérhetőségei a 4. fejezetben kerülnek bemutatásra.

1.4 Egyéb vonatkozó témák

1.4.1 Az első hazai forgalomba hozatal definíciója

A forgalmazás definíciója: egy termék kereskedelmi tevékenység keretében történő rendelkezésre bocsátása értékesítés, fogyasztás vagy használat céljára Magyarország területén, ellenérték fejében vagy ingyesen.

A forgalomba hozatal: a termék első alkalommal történő forgalmazása.

2021. július 1-től az első hazai forgalomba hozatala tilos a jogszabályban meghatározott termékeknek, de ha már azt valaki (hazai gyártó vagy importőr) ezt megelőzően idehaza forgalomba hozta, akkor az még a készlet erejéig továbbértékesíthető bárkinek, a végső fogyasztónak is.

1.4.2 Termékdíjtételek változása

A 2011. évi LXXXV. sz. termékdíjtörvény legfontosabb módosítása, hogy 2021. július 1-jétől minden első hazai forgalomba hozott vagy saját célra felhasznált (nem betiltott) hordtasak díjtétele 1.900 Ft/kg-ra nőtt, kivéve a biológiai úton lebomló hordtasakokat (definíció lásd következő pont), melyek díjtétele 500 Ft/kg. Semmilyen más termékkörre díjtétel emelés nem történt!

Tehát a termékdíjtételek az alábbi, termékek esetén változnak:

- Termék vagy gyűjtő csomagolásra használt, 0-15 mikron közötti falvastagságú zacskók esetén 57 Ft/kg-ról 1.900 Ft/kg-ra nő,
- Biológiailag lebomló anyagból készült **bármilyen hordtasak** (15-50 mikron közötti hordtasak, mint ezen kategóriában az egyetlen és új opció) **díjtétele** 500 Ft/kg (korábban nem voltak díjkötelesek a biológiailag lebomló csomagolások),
- (az 50 mikron feletti bevásárló- reklámtáskák 1.900 Ft/kg-os díjtétele ugyanannyi maradt).

A termékdíj megfizetése a 2021. július 1-jétől történő első belföldi forgalomba hozatalkor, vagy behozatal esetén a kötelezett készletre vételkori bevallása esetén, **készletrevételkor történik.**

Fennállt (olcsóbb, régi díjtételű) a fenti termékekre **készletfelhalmozás lehetőség,** hazai beszerzéskor, vagy készletre vételes kötelezettként bejelentett cégek importjakor “régi díjtétellel” terhelten, amennyiben ez megtörtént 2021. **július 1-je előtt.**

1.4.3 Biológiailag lebomló hordtasakok

A biológiailag lebomló műanyag definíciója: olyan műanyag, amely fizikai és biológiai bomlásra képes úgy, hogy végül szén-dioxiddá (CO₂), biomasszává és vízzé bomoljon le, és amely a csomagolásra vonatkozó európai szabványokkal összhangban komposztálás és anaerob lebontás útján hasznosítható.

Az ezen definíciónak megfelelő hordtasakok első forgalomba hozatalakor a díjtétel 500 Ft/kg 2021. július 1-ét követően.

A **kereskedők tapasztalatai** alapján azonban ezen csomagolások könnyen szakadnak (még nagyobb falvastagság esetén is), bizonyos idő után lebomlanak (időben fel kell használni a készleteket), kellemetlen az illatuk, egyes termékek csomagolására (termékkel érintkezve) nem is alkalmas.

1.4.4 Szankciók

A SUP irányelv be nem tartása esetén környezetvédelmi hatósági bírság szabható ki (a bírság-kategóriák pontos mértéke nem ismert), azaz nem az adóhatóság, hanem a környezetvédelmi hatóság szankcionál. A forgalomba hozatali tilalom megsértésének szankcionálása tekintetében ezen jogszabályok a hulladékképződés megelőzésével kapcsolatos jogszabálynak minősülnek.

1.4.5 Mely anyagfajták nem tartoznak a jogszabály hatálya alá (azaz nem mesterséges műanyagok)

A SUP irányelv hatálya alól kivételek a **kémiaileg nem módosított természetes polimer**ek (azaz az ebből készült termékek, csomagolások). A bizottsági útmutató alapján kémiaileg nem módosított természetes polimernek minősül az alábbi anyagfajta, **mindkét feltétel együttes teljesülésével:**

- Természetes: polimerizáció a természetben zajlik le,
- Kémiaileg nem módosított: a polimer kémiai szerkezete feldolgozás végén megegyezik a kiindulási természetes polimer szerkezetével (a feldolgozási folyamat során végbemenő változás engedett).

Például a Bizottsági útmutató szerint SUP irányelv alá tartozik a PHA (polihidroxialkanoát (lebomló műanyag)).

Az útmutató szerint **nem tartozik** a SUP irányelv alá: pl. celofán, cellulóz, lyocell.

Az ITM szakmailag felelős államtitkársága még vizsgálja, mely további anyagfajták nem tartoznak a SUP irányelv tiltásába (azaz mi természetes polimer), erről remélhetőleg további információk is rendelkezésre állnak majd rövidesen.

1.4.6 A többször használatos termékek sem tartoznak a jogszabályok hatálya alá

Az egyszer használatos műanyagtermék definíciója: olyan termék, amely teljes egészében vagy részben műanyagból készült, és amelyet nem arra szántak, nem úgy terveztek, vagy amelyet nem azzal a céllal hoztak forgalomba, hogy a gyártóhoz visszajuttatva élettartama alatt többször vagy több körben újratölthető legyen, illetve eredeti rendeltetésének megfelelő célból újrahasználatos legyen.

Azaz többször használatos termék mindaz, amelyet arra szántak, úgy terveztek, vagy amelyet azzal a céllal hoztak forgalomba, hogy a gyártóhoz visszajuttatva élettartama alatt többször vagy több körben újratölthető legyen, illetve eredeti rendeltetésének megfelelő célból újrahasználatos legyen.

Ebben az esetben a termékek nem tartoznak a SUP irányelv hatálya alá, azonban minden érintett műanyag termék és csomagolás esetén körültekintően mérlegelni kell a fenti definíció alapján, hogy az valóban többutas-e vagy sem.

2, Az SUP irányelv további előírásai (jelölés és egyéb kötelezettségek)

Az SUP irányelv egyéb rendelkezéseit tartalmazó, másik hatályba lépett jogszabály ([349/2021. \(VI. 22.\) korm. rendelet](#)) további kötelezettségeket határoz meg főképp a gyártók/importőrök (beleértve a külföldi csomagküldő cégeket is), részben a viszonteladók felé, egy sokkal kiterjedtebb egyszer használatos műanyag terméklis-tára vonatkozóan, melyek az alábbiakban kerülnek meghatározásra.

2.1 Jelölési kötelezettség

A 2021. július 3-ától legyártott, importált alábbi termékek csomagolására jelölési kötelezettséget ír elő a jogszabály:

- Egészségügyi betét (párna), tampon, tamponapplikátor,
- Nedves törülköző,
- Dohánytermék szűrővel, valamint az a szűrő, amelyet a dohánytermékekkel történő együttes használathoz hoznak forgalomba,
- Italpohár (mely estén magán a terméken kell ezt jelölni 2022. július 4-től).

E rendelet alkalmazásában a „csomagolás” a 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkének 1. pontjában meghatározott fogyasztói vagy elsődleges csomagolást és gyűjtő, vagy másodlagos csomagolást jelenti (ez egyezik a hazai gyakorlatban ismert értelmezéssel).

Egyszer használatos műanyagok - az SUP EU irányelv hazai alkalmazása

A színes ábrás jelölésen található tájékoztató szöveget azon tagállam(ok) hivatalos nyelvén vagy nyelvein kell megfogalmazni, ahol az egyszer használatos műanyagterméket forgalomba hozzák.

A jelölés matrica formájában is biztosítható 2022. július 4. előtt minden fenti termék esetén **a csomagoláson**, 2022. július 4-től azonban a csomagolásra kell el nem távolítható módon nyomtatni, poharak esetén pedig magára a termékre.

Ha az értékesítési ponton **több értékesítési egységet** csomagban értékesítenek, minden egyes értékesítési egység csomagolásán kell jelölésnek szerepelnie.

A kevesebb mint 10 cm² felületű csomagolás esetében nem kötelező jelölést elhelyezni.

Ezen jelöléseket a 2021. július 3-tól Magyarországon első forgalomba hozott termékek csomagolására kell feltenni.

Jelenleg nem egyértelmű, hogy mennyire szankcionálja a hatóság a jelölés hiányát már a hatálybalépéstől (hiszen a jogszabály június közepén lett kihirdetve), illetve hogy a viszonteladók esetén van-e bármilyen szankció, amennyiben olyan termékeket értékesítenek tovább, mely nem tartalmaz jelölést (valószínűleg nem, mert a gyártó a kötelezett erre).

Részletes információ a jelölésről, formájáról, annak elhelyezéséről minden egyes termékcsoporthoz esetén [2020/2151 végrehajtási rendelethez](#)

2.2 Figyelemfelkeltő intézkedések

2021. július 3-tól a **gyártók/importőrök feladata** az egyszer használatos műanyagtermékekkel kapcsolatos felelős fogyasztói magatartás ösztönzése, amelynek során a fogyasztók tájékoztatást kapnak az alábbiakról:

- újrahasználatos alternatívák, újrahasználati rendszerek és hulladékgazdálkodási lehetőségek rendelkezésre állása, az eredményes hulladékgazdálkodás bevált gyakorlatai;
- a hulladék elhagyásának és a nem megfelelő ártalmatlanításának környezetre gyakorolt hatása;
- a nem megfelelő hulladékártalmatlanítás csatornahálózatra gyakorolt hatása.

Az ebben érintett termékek listája a 349/2021. (VI. 22.) Korm. rendelet 1. sz. mellékletének 5. pontjában található.

A fenti gyártói/importőri termékekkel kapcsolatos általános tudatformálási kötelezettség tartalmáról **jelenleg (2021. július) nincsen pontos tájékoztatás/előírás a kormány részéről, a közeljövőben várhatóak az ezzel kapcsolatos intézkedések.**

2.3 Gyártók/importőrök nyilvántartásba vételi kötelezettsége

2022. január 15-éig a 349/2021. (VI. 22.) Korm. rendelet 1. sz. mellékletében található *bármelyik egyszer használható műanyag termék (széles a lista)* gyártója/importőre köteles a hulladékgazdálkodási hatóságnál kérelmezni a nyilvántartásba vételét. Részletek a rendelet 14. §-ban található, nyomtatvány a kötelezettség kapcsán még nem elérhető.

2.4 Gyártók/importőrök nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettsége

2022-től a 349/2021. (VI. 22.) Korm. rendelet 16.§-ában foglaltak szerint, az 1. sz. mellékletének egyes pontjaiban található egyes egyszer használható *műanyag termék* és csomagolás (széles a lista) gyártója/importőre már köteles a 2022-es évben ezen termékekről nyilvántartást vezetni és évente (legelőször 2023. novembere) a hulladékgazdálkodási hatóság felé adatszolgáltatást végezni. Részletek a rendelet 16. §-ban található.

2.5 Vendéglátóipari egységeket, kifőzdéket érintő szabályozás

2023. január 1-jétől értékesítéskor **tilos az** ételtároló edényeket, (melyek olyan ételek tárolására szolgálnak, amelyek azonnal fogyaszthatók helyben vagy elvihető, készételként fogyaszthatók, melegítés, főzés nélkül is) **díjmentesen rendelkezésre bocsátani a fogyasztó számára**, azaz külön díjat kell felszámolnia (ennek mértéke még nem ismert) az általa eladott, készételként fogyasztható termékek ételtároló edényei után.

2.6 A kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer

2023. januárjáig az SUP irányelvben meghatározott termékekre, illetve az év során az egyéb termékcsoporthoz hulladékai kapcsán is, a kiterjesztett gyártói felelősségből fakadó kötelezettségek teljesítésének rendszerét a kormánynak pontosan ki kell dolgoznia, a gyártóknak és importőröknek pedig el kell kezdeni működtetni. Eddig az alábbi kötelezettségek ismertek:

A gyártói felelősségi rendszer kialakításának célja a hulladékgazdálkodási költségek fedezése. A gyártók pénzügyi felelősségébe tartoznak az alábbi tevékenységek költségei:

- a visszavitt termék és a termék használata után visszamaradó hulladék átvétele, a további hulladékgazdálkodás,

Egyszer használatos műanyagok - az SUP EU irányelv hazai alkalmazása

- a termék köztéri hulladékgyűjtő rendszerekbe eldobott hulladékának gyűjtési költségei, ideértve az infrastruktúrát, annak működtetését, a hulladékgyűjtést követő szállítást és kezelést is,
- a termék elhagyott hulladékának eltakarításával kapcsolatos költségek, ideértve az elhagyott hulladék szállítását és kezelését is,
- az irányelv által meghatározott figyelemfelkeltő intézkedések költségei.

2.7 A gyártói felelősségi rendszer hatása a kiskereskedelemben 2023. júliusától

- a hulladékbirtokos anyagfajtánkénti elkülönített gyűjtési kötelezettségéről van szigorítás, azoknak kihívás, akik jelenleg nem szelektíven gyűjtenek,
- a forgalmazó kötelezett a visszaváltási díj, és tartós fogyasztási cikkeknel majd a letéti díj meg- (vissza)fizetésére a fogyasztó felé (ez majd külön jogszabályokban kerül részletesen szabályozásra).

3, A hivatalos bizottsági iránymutatás összefoglalása

A 2021. május 31-én megjelent EU bizottsági iránymutatás részletesen kifejti egyes definíciókat, mutat be példákat, amelyek segítenek annak eldöntésében, hogy milyen termékek minősülnek egyszer használatos műanyagterméknek a SUP irányelv alkalmazásában. Tartalma:

- általános előírások, definíciók értelmezése (pl. műanyag, egyszer használatos műanyagtermék (korábban bemutatásra kerültek),
- az irányelvben szereplő termékek értelmezése gyakorlati példákkal,
- egyes termékek egymástól való megkülönböztetésének szempontjai (pl. ital-tárolók – ételtárolók vagy ételtárolók – tányérok megkülönböztetése).

Az [iránymutatást](#) javasolt végigolvasni, különösen olyan esetekben, **ahol a termék besorolása kérdéses** a gyártó/importőr számára.

Az alábbiakban következzen pár termék, csomagolás példaszerű felsorolása, mely nem feltétlenül egyértelmű, hogy a SUP irányelv hatálya alá tartozik-e, a teljesség igénye nélkül:

3,1 A SUP irányelv hatálya alá tartozik (T: forgalomba hozatali tiltású termék, E: egyéb kötelezettség (pl. adatszolgáltatás) kapcsán felmerülő termék):

- fagylaltot tartalmazó papírkarton doboz, belül műanyag bevonattal (E)
- csomagolások (pl.: chips, csokiszelet számára) (E)
- szendvicsek csomagolásai (E)
- italtermékekhez csomagolt műanyag szívószál, ételhez csomagolt műanyag étkészlet (T)
- papírpohár, műanyag (biológiailag lebomlóval is) bevonattal (üresen mint termék, vagy itallal megtöltve) (T)

3,2 Nem tartozik a SUP irányelv hatálya alá:

- ételtároló edény (pohár is), mely száraz ételt (pl. levesösszetevőket) tartalmaz és forró víz hozzáadása szükséges
- ételtároló edény, mely nyers húst tartalmaz, vagy olyan terméket melyet nem az edényből fogyasztanak
- száraz müzlit, tésztát, babot stb. tartalmazó csomagolás
- többször használatra készített műanyag étkészlet (lásd korábbi többszörhasználat definíció)

Ami pedig tipikus téma: az **egyszer használatos műanyag tányért (betiltott), mi különbözteti meg az ételtároló edénytől (nem tiltott, csak az expandált polisztirol anyagú), az iránymutatás szerint az egyszerhasználatos tányér:**

- Fedél nélküli, az értékesítés helyén árusított ételt tartalmazza, függetlenül attól, hogy fedett-e (pl. fóliával vagy folpackkal lefedett ételt tartalmazó tányér),
- étel felszolgálására vagy elfogyasztására szolgál, de a vásárlás pillanatában nem szükséges ételkészítés jelenléte benne,
- túlnyomórészt lapos, jellemzően kissé ferde vagy megemelt kerülettel rendelkezik, hogy megakadályozza az étel leesését vagy kiömlését,
- A nyomtatott információk, beleértve a tartalmat, az összetevőket vagy a súlyt, általában nincsenek jelen.

4, Szakmai álláspontok, hazai problémák, termékalternatívák

A hazai szakértőkkel, viszonteladókkal történő egyeztetések és a rendelkezésre álló egyéb információk alapján az alábbiak jellemzők a hazai piacra, és az alábbi helyettesítő termékek érhetők el:

4.1 Általános információk

A hazai piacot az alábbiak jellemzik 2021 első felében:

- Áremelkedés:
  - Egyes betiltott műanyag termékek helyettesítését biztosító papíralapanyagok megdrágultak a piacon, és nincsen hazai gyártás
  - Egy átlagos műanyagtányér beszerzési ára megduplázódott év elején (br. 14 Ft/db-ról 28 Ft/db-ra nőtt),
- Mind a viszonteladók, mind a vendéglátóipari egységek, árusok **készleteket halmoztak fel a 2021. nyarára/év végéig műanyag tányérok, evőeszközökből, poharakból:**
  - **Műanyag kés maradt készleten, villa kevésbé,**
  - **Az átlátszó műanyagpoharak minél további "jelenléte" különösen a sör és a jégkása termékek esetén tűnik kifejezetten fontosnak (termék önmagát reklámozza fogyasztásakor),**
- **Tengerentúli/ázsiai beszerzések akadozása**
  - **Lassú szállítás, esetlegesen nem egészséges összetevők jelenléte (evőeszközök, poharak esetén).**

Egyéb információ:

- A kormány 10 mrd Ft összegben pályázatot írt ki hazai cégeknek a betiltott termékek helyettesítésére szánt alternatív (más anyagú) termékek gyártására, de ez lassan halad, mivel a gyártó cégeknek teljes átalakulásra van ehhez szüksége, ez éveket vehet igénybe
- Műanyagipari Klaszter alakult, melynek munkája lassan halad, feladata:
  - az egyetemi és piaci szereplők részvételével a hazai műanyagipar komplex vizsgálata, a szükséges szakmai tartalom kidolgozása és a műanyagipari szektor fejlődési irányait meghatározó stratégia kidolgozása.

4.2 Hazai termékalternatívák

A hazai felhasználók panaszkodnak az alternatív termék és csomagolás-megoldások hiányára, az alábbiakban pár ötlet, a teljesség igénye nélkül a jelenlegi (2021. júliusi) állapotok szerint.

- A 15-50 mikron közötti falvastagságú hordtasak helyettesítői:
  - Lásd a korábbi ezzel a termékcsoporthal foglalkozó pontokat, pl. a nem ugyanazon telephelyen történő előzetes csomagolás és máshol történő értékesítés kivétele,
  - Tipikusan eddig a vékonyabb szatyrok tartoztak ide, ezeknek vannak alternatívái: saját hozott szatyor a boltba,
  - Friss húсарu, egyéb áru csomagolására, ahol zárt falú zacskó szükséges:

- Több 15 mikron alatti (nem betiltott) műanyag zacskóba történő együttes csomagolás (pl. hústermékek esetén),
- A nem betiltott, 15 mikron alatti zacskók dilemmája
  - a beszerzési ár jelentősen megnőtt év elejétől, a július 1-től bekövetkező termékdíj növekedése miatt, ez különösen olcsó pékáruk csomagolása esetén kihívás (beépítendő a termék árába vagy külön felszámolandó, akár háromszoros termékárnövekedés év elejétől a mostani új díjtétel miatt),
- hordtasak, pékáru csomagolás helyettesítői:
  - papírzacskó celofánablakkal (jelenleg is megtalálható a boltokban),
- műanyag szívószál helyettesítői:
  - fém rozsdamentes szívószál (mosható),
  - papír és biológiailag lebomló szívószál nem vált be (íz, szag, szétmállik),
- műanyag pohár (műanyag bevonatú papírpohár) helyettesítői:
  - szerencsére kapott a gazdaság haladékat, a sima papírpohár nem alternatíva a legtöbb esetben, jelenleg a többutas műanyagpohár látszik lehetséges alternatívának,
- evőeszközök, italkeverő helyettesítői:
  - többször használható, mosható, erős anyagú műanyag evőeszközök,
  - fa, bambusz evőeszközök,
- műanyag tányér helyettesítői:
  - "china food" tányérkészletek habosított papírból nagy választékkal (a tavalyi műanyagtányér árakhoz képest 3x-os áron, több helyen kaphatóak, pl. vendéglátóipari nagykereskedések, Metro Kft.),
  - Pálmalevél és egyéb növényi eredetű termékek, tálcák sokféle megoldással (kaphatóak pl. a Starfol Plusz Kft.-nél),
  - hagyományos papírtányér, háromszoros áron kaphatóak, és nem tartósak
  - újrahasználató műanyag tányérok,
- expandált polisztirol ételtároló helyettesítői (olcsó termékek voltak, jó hőtartó képességgel),
  - high impact polisztirol ételtárolók kevésbé jó hőszigeteléssel (kapható pl. vendéglátóipari nagykereskedésekben, Metroban),
  - "svédvál" néven ismert műanyag termékek,
  - újrahasználató műanyag tányérok (kapható pl. vendéglátóipari nagykereskedések, Paccor Hungary Kft.), további kritériumok a felhasználás helyén: mosható, tisztítható termék, működjön az ételértékesítő helyén visszagyűjtés mosórendszerrel, vagy mosónak átadva).
  - extrudált polisztirol hőszigetelő catering ételtároló termékek (kapható pl. vendéglátóipari nagykereskedések, Bunzl Kft.).

5, Jogsabályi háttér

5,1 Az Európai Unió vonatkozó szabályai, útmutató

2019. június 5-án jelent meg az Európai Parlament és a Tanács [2019/904 irányelve \(SUP, single use plastic directive\) az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről](#)

Ezen irányelv a [csomagolásról és a csomagolási hulladékokról szóló \(94/62/EK\) irányelvvel együtt értelmezendő a csomagolószerek \(csomagolás\) termékekre, eltérő vagy ellentétes tartalom esetén az SUP irányelv rendelkezései irányadóak.](#)

[A Bizottság \(EU\) 2020/2151 végrehajtási rendelete \(2020. december 17.\) az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló \(EU\) 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelv mellékletének D. részében felsorolt egyszer használatos műanyagtermékek harmonizált jelölésére vonatkozó szabályok megállapításáról](#)

[Az SUP irányelvben foglaltak értelmezését, és helyettesítő termékek bemutatását tartalmazza a jogilag nem kötelező erejű EU Bizottsági gyakorlati útmutató](#) (csak angol nyelven)

Az útmutató segítséget nyújt a SUP irányelv kulcsfontosságú meghatározásaira a hatálya alá tartozó vagy azon kívül esőnek tekintendő termékek példáival (lásd 4. pont).

5,2 Hazai jogsabályok

Az SUP irányelv rendelkezései a hazai jogrendbe fokozatosan kerültek bevezetésre, lényegében a hatálybalépésük előtt egy hónappal, melyet egy korábbi, több jogszabályt módosító törvény előzött meg, az [egyes egyszer használatos műanyagok forgalomba hozatalának betiltásáról szóló 2020. évi XCI. törvény.](#)

[A kormány 301/2021. \(VI. 1.\) Korm. rendelete rendelkezik az egyes egyszer használatos, valamint egyes egyéb műanyagtermékek forgalomba hozatalának korlátozásáról](#) (azaz egyes termékek betiltásáról), mely már 2021. július 1-jétől fogalmaz meg forgalomba hozatali tiltásokat, a műanyag poharak kivételével (esetükben csak 2023.01.01-től).

[A kormány 349/2021. \(VI. 22.\) Korm. rendelete rendelkezik az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről](#), mely egyes műanyag termékek esetén fogalmaz meg különféle kötelezettségeket a gyártó, (egyes esetekben a kis-

kereskedők számára későbbi időponttól **lásd fent**) a környezettudatosság növelése, a környezetterhelés csökkentése érdekében, 2021. július 3-tól és későbbi hatályba lépésekkel is.

[A 2011. évi LXXXV. környezetvédelmi termékdíjról szóló törvény](#) legfontosabb módosítása, hogy 2021. július 1-jétől minden, nem betiltott hordtasak díjtétele 1.900 Ft/kg-ra nőtt, kivéve a biológiai úton lebomló hordtasakokat, melyek díjtétele 500 Ft/kg lett. Más termékkörre díjtétel emelés és változás nem történt!

Amennyiben kérdéseik lennének, kérem, keressenek az alábbi emailcímen:

kiskovacs.miklos@gmail.com

Készítette:

Kiskovács Miklós, szakértő

Green Tax Consulting Kft.

Partner a sikerhez

BUDAPESTI
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA